

Sosyal Becerileri Geliştirmek

Senaryo-1

Sınıf:7/8	Öğretmen: Sami Demir
Etkinliğin amacı/amaçları: Akran baskısıyla baş etmede uygun yolları kullanır.	
Sonuç/ nihai ürün: Aktivitenin sonunda öğrenciler akran baskısına karşı “hayır” diyebildikleri örnek cümleler yazıp sergileyecekler.	

	Etkinliğin adı	Açıklama – öğretmen tarafından verilen net adımlar ve talimatlar	Süre	Etkileşim – tüm grup, çiftler, küçük gruplar, bireysel çalışma	Gerekli malzemeler	Hedeflenen sosyal beceriler	Freinet Pedagojisi bağlantıları
1.	Baskıya Hayır!	Öğrencilere etkinliğin amacının akran baskısıyla baş etmede uygun yolları kullanmak olduğu ifade edilerek konuyla ilgili açıklama yapılır.	8 dk.	Tüm Sınıf		Çatışma Çözme Becerileri	Geri dönüt alma-verme
2.	Gruplara Ayrılma	Sınıf beşer kişilik gruplara ayrılır.	5 dk.				İş birliği
3.	Grup kurallarını belirleme	Mevcut grup kuralları bir öğrenci tarafından sesli olarak hatırlatılır. Grup üyeleri zamanı tutan, not alan, grup sözcüsü vb. şekilde görev dağılımı yapar.	2 dk.				İş birliği ile belirlenen kurallar
4.	Vakayı/Olayı Sunma	-Öğrencilerden aşağıdaki senaryoyu dinlemeleri istenir ve senaryo okunur:	15 dk. +5				Birlikte Planlama-

	<p>“Ahmet sınıfa girer, Cemil ve Ayhan’ın yanına oturur. Cemil ve Ayhan alaycı bir tonla Ahmet’e sınav için çalışıp çalışmadığını sorarlar. Ahmet çalıştığını söyler. Cemil ve Ayhan ona sınavda kâğıdını açmasını söylerler. Ahmet bu durumdan rahatsız olduğunu ve yakalanmaktan korktuğunu ifade eder. Cemil’le Ayhan onun korkaklığıyla dalga geçmeye başlar. Arkadan bir öğrenci kopyalarını göstererek sınavda kopya çekeceğini söyler. Ayhan kararsızdır. Hepsi birden Ayhan’ı ikna etmeye çalışırlar. “Hadi, oğlum ya herkes yapıyor.” “Sana bir zararı olmayacak ki” “Öğretmen fark etmeyecek bile.</p> <p>-Öğrencilere “Dinlediğiniz senaryoya uygun baş etme yöntemleri neler olabilir? Böyle bir durumla nasıl başa çıkarsınız?” soruları gruplara yöneltilir ve süre verilir. Gelen cevaplar tahtaya yazılır.</p> <p>-ikinci senaryo okunur: “İpek o gün ödevini yapmamıştır. İlk derste ödev dosyalarını öğretmenin toplayacağını Kerem söyleyince telaşlanır. Zayıf almak istemez. Kerem de ödevini yapmamıştır. İpek Kerem’e zayıf almaktansa okuldan kaçmanın daha mantıklı olduğunu söyler.” En azından yarın güzel bir ödev yapar, iyi bir not alırız” der. Kerem’e</p>					Paylaşılan Sorumluluklar - İş birlikçi Öğrenme
--	--	--	--	--	--	---

	<p>mantıklı gelir. Duru da ödevini tam hazırlayamadığını, eksikleri olduğunu söyleyince İpek ve Kerem onu da okuldan kaçmak için ikna etmeye çalışırlar. Gelmek istemeyince, o zaman bir daha bizimle gezme, git kiminle arkadaş oluyorsan ol derler. Duru, İpek'in arkadaşlığını kaybetmek istemez.</p> <p>-Öğrencilere "Dinlediğiniz bu senaryoya uygun baş etme yöntemleri neler olabilir? Böyle bir durumla nasıl başa çıkarsınız?" soruları yöneltilir ve öğrencilerden gelen cevaplar tahtaya yazılır.</p> <p>Uygulayıcı tarafından "Şimdi tartışıklarımıza benzer olarak farklı neler yapılabilir; akran baskısıyla baş etmede bize farklı yollar gösterecek birkaç bilgi daha vermek istiyorum." denir ve Etkinlik Bilgi Notu-1 okunur. Özellikle öğrencilerin ifade etmedikleri, farkında olmadıkları akran baskısıyla baş etme yollarına da vurgu yapılır. Baş etme yolları ile ilgili yanlış bilgiler ortaya çıktıysa etkinlik bilgi notuna bağlı olarak düzeltilir,</p> <p>Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile sürdürülür:</p> <ul style="list-style-type: none">• Akran baskısıyla baş etmede kullanılacak yeni yollar öğrendiniz mi?					
--	--	--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• Bu yeni yolları kullanmak sizde ne gibi değişiklikler yaratır?• Bugünden sonra bu konuda kendinde değiştirmek istediğin bir durum var mı? <p>Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile etkinlik sonlandırılır: “Akran baskısıyla bugün üzerinde durduğumuz yolları kullanmanız sizin kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlayacaktır. Ve bazen tek başınıza çözüme ulaşamadığınızda güvendiğiniz bir arkadaşlarınızdan, aile bireylerinizden, öğretmenlerinizden ve rehberlik servisinden destek alabilirsiniz.”</p>					
5.	Geri bildirim ve dönüt	Gruplar ikişer ikna cümlesi ve cevap olarak “Hayır” kelimesi ile başlayan bir cümle yazacak. Hazırlanan çalışmaların sınıf panosuna asılacağı söylenir. Bir hafta boyunca bu cümleler panoda asılı kalır.	5 dk.				Çalışmaların Sergilenmesi

AKRAN BASKISI İLE NASIL BAŞ EDEBİLİRİM?

Sözel olan ve sözel olmayan kendini ortaya koyma becerilerini öğrenmeniz akran baskısıyla baş edebilmenizde yardımcı olacaktır.

A) Sözel olarak kendini ortaya koyma becerileri ; “hayır” demek”, ricada bulunmak ve hakkını aramaktır.

1.Reddetme becerileri: Reddetme becerilerinde amaç bireyin yapmak istemediği bir durum ile ilgili olarak bir isteği ve bir ricayı nasıl kabul etmeyeceğini öğretmektir.

“Hayır” demek:

I. Basamak: Konumunuzun belirlenmesidir. Yapılan bir ricaya karşı cevabınızı belirlemeniz önemlidir.

II. Basamak: Niçin hayır dediğinizin nedenini belirtmeniz önemlidir. “Hayır” deme yöntemleri

Hayır..... ”Hayır”, “hayır olmaz”

Mazeret bildirme..... “Hayır benim başka bir yerde işim var”

Atlatma..... ”Hayır belki daha sonra”

Konuyu değiştirmek..... ”Hayır teşekkürler. Mehmet’i bugün bir yerlerde gördün mü?”

Hayır tekrarı..... ”Hayır. Hayır pek ilgilenmiyorum”. “Hayır “teşekkürler”.

Yürüyüp gitmek..... ”Hayır” de ve yürüyüp git”

Ortamdan sakınmak..... ”Hayır de ve ortamı terk et “

2.Ricada bulunmak ve hakkını aramak:”

I. basamak: Değişmesi gereken durumu veya sorunu belirleyerek konu ile ilgili düşüncenizi belirtin.

II. basamak: Sorunu düzeltmek veya değiştirmek için ricada bulunun.

B) Sözel olmayan kendini ortaya koyma becerileri:Sözel iletişimin yanı sıra uygun davranış biçimlerinin de önemli olduğu ve çeşitli davranış kalıplarıyla bireyin kendisini daha güçlü bir şekilde ortaya koyabilmeniz önemlidir.

Sözel olmayan kendini ortaya koyma becerileri;

Ses tonu: Kişinin sesi ne alçak ne de yüksek bir ses tonuyla olmalıdır. Orta şiddet bir ses tonu ile kibar ve otoriter bir şekilde konuşun.

Konuşmanın hızı ve akışı: Düzgün, açık ve diğer kişilerin rahat olarak anlayacağı bir şekilde konuşun.

Göz kontağı: Konuştuğunuz kişinin doğrudan gözlerinin içine bakarak konuşun.

Yüz ifadesi: Konuştuğunuz konuya önem veren ciddi bir yüz ifadesi yanında diğer kişilere güven veren kibarlığınızı ve sakinliğinizi koruyun.

Vücut pozisyonu: Konuştuğunuz kişiye doğru yüz yüze bakacak şekilde dönün ve vücudunuzun dik olmasına özen gösterin.

Uzaklık: Kişilerle konuşurken uygun bir uzaklıkta durunuz. 1 metrelik uzaklık uygun bir uzaklık sayılabilir.